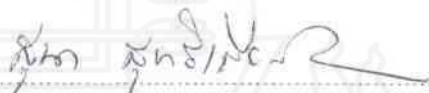

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาในการตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศ
ชื่อและนามสกุล เรืออากาศโทณัฐชัย ไพบูลย์สุข
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์สุภา สุธธิเกียรติ
2. รองศาสตราจารย์นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสาข์ หงษ์ศิริรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุภา สุธธิเกียรติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาในการตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศ

ผู้วิจัย เรืออากาศโทณัฐชัย ไพบูลย์สุข รหัสนักศึกษา 2503000941 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์สุภา สุทธิเกียรติ (2) รองศาสตราจารย์นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการตรวจสอบภายในของผู้รับตรวจ และ (4) ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กรรมการตรวจสอบภายในกองทัพอากาศ จำนวน 60 คน และผู้รับการตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหัวหน้าหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ จำนวน 10 คน และระดับผู้ปฏิบัติงาน ด้านการงบประมาณ ด้านการเงิน การบัญชี ด้านการพัสดุและทรัพย์สิน และด้านการจัดซื้อ/จัดจ้างและก่อสร้าง ในหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ จำนวน 340 คน โดยกำหนดพื้นที่สำหรับกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ทั้ง 5 ส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ และไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาในการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจ ในส่วนของผู้รับตรวจไม่พบปัญหา แต่ในส่วนของผู้ตรวจสอบภายในมีปัญหาที่พบใน ด้านความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบ ด้านการบริหารงานตรวจสอบภายใน ด้านลักษณะของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติงาน (2) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน พบว่า ค่าข้อมูลส่วนบุคคลในด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา และด้านชั้นยศของผู้ตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์กับปัญหาในการตรวจสอบภายในที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (3) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการตรวจสอบภายในของผู้รับตรวจ พบว่า ค่าข้อมูลส่วนบุคคลในด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา และด้านชั้นยศของผู้รับตรวจมีความสัมพันธ์กับปัญหาในการตรวจสอบภายในที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (4) ควรมีการศึกษาสาเหตุที่เกิดขึ้นของปัญหาการตรวจสอบภายใน โดยการจัดการประชุมวิชาการ สัมมนาทางวิชาการ ประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงวิธีการแก้ไขปัญหา และใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข เพื่อเป็นการพัฒนาการตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศให้งานด้านการตรวจสอบภายในมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

คำสำคัญ ปัญหาการตรวจสอบภายใน กองทัพอากาศ

Thesis title: A Study of Internal Audit Problems of the Royal Thai Air Force

Researcher: Flg.Off.Nattachai Paiboonsuk; **ID:** 2503000941 **Degree:** Master of Business Administration;

Thesis advisors: (1) Suna Sudhikiat, Associate Professor; (2) Nuansanae Wongchirdtum, Associate Professor;

Academic year: 2012

Abstract

This study aimed to examine (1) problems the audit of the internal auditors and auditee (2) the relationship between personal information with an internal audit of the internal auditor (3) the relationship between privacy issues and auditee (4) comments and suggestions concerning internal audit of the Royal Thai Air Force.

This research is a research survey. The population was divided into two groups: 60 of the internal auditor within the Royal Thai Air Force, and the auditee of the Royal Thai Air Force were divided into 2 groups included, 10 of the chief of the Royal Thai Air Force commanders and practitioners in budget, in financial accounting, parcel and property, procurement /contracting and construction under direct command of the Royal Thai Air Force, 340 units were set up in the area, for example by the Royal Thai Air Force in 5 divisions. Tool used were a questionnaire, data analysis using were percentage, mean, frequency and chi-square obvious.

The results showed that (1) the issue in the audit of the internal auditors and the auditee. The auditee does not detect a problem. But in most of the problems found in the audit were expertise and prudent, audit management nature of internal audit, planning practice, and operation (2) the relationship between privacy issues and internal audit of the internal auditor found that personal information such as gender, age, education level, and the rank of the internal auditor in relation to the problem of internal audit at the level of 0.05 (3) the relationship between privacy issues and auditee found that. The age, sex, education, and the rank of the auditee had relation to the problem had significant at the level of 0.05 (4) the causes of internal audit problem should be identify by the conference, and seminar meetings in order to determine the exact cause. The problem includes how to fix the problem, and use the information as a guide to improve the development of the internal audit of the Royal Thai Air Force to work on the audit quality effective by and up to standards.

Keywords: Internal Audit Problems , The Royal Thai Air Force

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงในการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์วิชา หงษ์ศิริรัตน์ ประธานกรรมการ, รองศาสตราจารย์สุนา ลิทธิเลิศประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ นวลเสนห์ วงศ์เชิดธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตา รวมทั้งกรุณาตลอดเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และ ตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดแก่ความสมบูรณ์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณข้าราชการสำนักงานตรวจสอบภายในทหารอากาศ รวมถึงข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ แบบสอบถาม ซึ่งคำตอบของท่านเป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ให้สำเร็จด้วยดีเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณกำลังใจที่ยิ่งใหญ่จาก บิดา มารดา และครอบครัวที่ให้ความสนใจในทุกเรื่อง เสมอมา รวมถึงความรักจากคนรอบข้างและผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่กล่าวได้ไม่หมดที่ทำให้ ข้าพเจ้ามีวันนี้

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา ครูอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ กรุณาประสิทธิประสาทความรู้ ให้การอบรมสั่งสอนและกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้ กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ณัฐชัย ไพบูลย์สุข

กุมภาพันธ์ 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมุติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวความคิดและลักษณะโดยทั่วไปของการตรวจสอบภายใน	8
แนวความคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน	45
การตรวจสอบภายในของกองทัพอากาศ	68
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล	95
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล	97

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการ ตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านคุณสมบัติ การปฏิบัติงาน และการนำมาตรฐาน ไปปฏิบัติ	99
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับปัญหาการ ตรวจสอบภายในของผู้รับตรวจ ด้านคุณสมบัติ การปฏิบัติงาน และการนำมาตรฐานไปปฏิบัติ	166
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม	256
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	258
สรุปการวิจัย	258
อภิปรายผล	280
ข้อเสนอแนะ	282
บรรณานุกรม	283
ภาคผนวก	287
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	288
ข รายนามผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์	290
ค แบบสอบถามในการวิจัย	293
ง การตรวจสอบคำดัชนีความสอดคล้องและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	302
ประวัติผู้วิจัย	310

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทของบุคลากร	89
ตารางที่ 3.2 ขนาดตัวอย่างของกลุ่มหัวหน้าหน่วยงานของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ	89
ตารางที่ 3.3 ขนาดตัวอย่างของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ	92
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชั้นยศของ ผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจ	98
ตารางที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้ตรวจสอบภายใน	100
ตารางที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้ตรวจสอบภายใน	113
ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัญหาการตรวจสอบภายใน ของผู้ตรวจสอบภายใน	133
ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นยศกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้ตรวจสอบภายใน	146
ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้รับตรวจสอบ	166
ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้รับตรวจสอบ	179
ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัญหาการตรวจสอบภายใน ของผู้รับตรวจสอบ	200
ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นยศกับปัญหาการตรวจสอบภายในของ ผู้รับตรวจสอบ	221

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Business Risk Management Process : BRMP)	13
ภาพที่ 2.2 The Nature of Audit Service and the Standard	16
ภาพที่ 2.3 การวางแผนและการเตรียมการสำหรับงานตรวจสอบภายใน	26
ภาพที่ 2.4 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	30
ภาพที่ 2.5 การรายงานและการติดตามผลการตรวจสอบภายใน	37
ภาพที่ 2.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ตรวจสอบภายใน (Factors which influence the internal auditor)	42
ภาพที่ 2.7 มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (Standards for the Professional Practice of Internal Auditing)	46
ภาพที่ 2.8 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ	47
ภาพที่ 2.9 มาตรฐานการปฏิบัติงาน	47
ภาพที่ 2.10 มาตรฐานด้านคุณสมบัติ	49
ภาพที่ 2.11 มาตรฐานการปฏิบัติงาน	55
ภาพที่ 2.12 การจัดส่วนราชการของกองทัพอากาศ	71
ภาพที่ 2.13 การจัดส่วนราชการของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารอากาศ	77